

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 12 kor.
Fél évre 6 „
Negyed évre . . . 3 „
Egy szám ára 20 fill.

-><-

Hirdetések

és nyiltéri közlemények
jutányosan közöltnék.

Megjelenik:

minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:

Feymann Gyula

üggyvéd.

Hirdetések

Wittigschlager C. könyvkereskedésében is felvételnek
Gromon-utca 2. szám.

Szerkesztőség

és

kiadó hivatal

Gromon-utca 2. sz. a.

Wittigschlager C. ezégnél

-><-

Közlemények, előfizetési és
hirdetési díjak, úgy a lap
szétküldésére vonatkozó
panaszok a kiadóhivatalba
küldendők.

VÉGVIDÉK

Politikai hetilap.

A „Délvidéki magyar közművelődési egyesület“.

Elszomorító tapasztalati tény, hogy a magyarság asszimiláló képessége a nemzeti-
ségekkel szemben ugyszólván semmis. A nagy
Alföld tömeges magyarságával határos nem-
zetiségi községek évszázadokon keresztül nem-
csak megőrizték nyelvüket és egyéb szoká-
saikat, nemcsak nem tanultak meg magyarul,
daczára annak, hogy az érintkezés gyakori
és élénk, hanem nem ritka helyen a magyar-
ság tanulta meg a nemzetiségek nyelvét.

Még elszomorító az azonban, hogy ott
hol a magyarság nemzetiségek közzé ékelő-
dött, még ha nagy számban voltak is, ott a
nemzetiségek beolvastó képessége izesztó
pusztítást vitt végbe magyar véreink között.
Nyelvükből, szokásaikból, szóval magyarságuk-
ból kivetkőztettek. Régi szomorú bizonyítékok
az elnemzetlenített erdélyi és felső vidéki
magyarság sorsa. Ujjabb szomorú bizonyíték-
kal szolgál Sipos Orbán biharmegyei tanfel-
ügyelő tollából most megjelent könyv, mely
szinmagyar bihari községek eloláhosodásáról ad hírt.

Ezen szegényletes és mostoha állapotok-
nak megszüntetése, a magyarság pusztulásá-
nak megállítására és így a magyarosodás ter-
jesztése első sorban a magyar nemzeti elemi
iskoláknak volna hatalmában. Ezek azonban
csak elenyésző kis számban vannak még. És
az elemi iskolaügynek az egész vonalon való
államosításáról nálunk, sajnos, még valószí-
nűleg nagyon sokáig nem lesz szó.

Az állam hatalom eszközeinek elégtelen-
ségét a magyar társadalomnak kell pótolnia.

Hatalmas, ezrek meg ezrek támogatásá-
val alakult magyar közművelődési egyesüle-
tek áldásos működése Erdélyben, a felvidéken
és túl a Dunán már is észlelhető. Ezen egye-
sületek működése nemcsak a magyarosodás
terjesztésére, hanem a lelketlen nemzetiségi
izgatók által mesterségesen szított elégedet-
lenség és surlódások megszüntetésére is irányul.

A társadalomnak ilyen irányú működésé-

re, az utolsó években itt tapasztalt nagy-
mértvű izgatások után, leginkább hazánk
„Délvidékén“ van nagy szükség. A to-
rontalmegyei, temesvári, verseczi és pancsovai
közművelődési és magyarnyelvtérjesztő egye-
sületek eddigelé is nem kicsinyelhető szolgál-
latot tettek a magyarságnak, de anyagi erejük
fogyatékoságánál fogva itt még sok, nagyon
sok a tenni való. Itt erőteljesebb társadalmi
szövetkezésre van szükség.

Ezért örömmel üdvözöljük a magyarság
egyik végvárából, Szegedről megindult és a
délvidék előkelő férfiai által hatalmasan támo-
gatott azon mozgalmat, mely a „Délvidéki
magyar közművelődési egyesület“ akarja
megteremteni.

A tervezett egyesületnek működési köre
kiterjedne Arad-, Bácsbodrog-, Csanád-,
Krassó-Szörény-, Temes és Torontál megyékre.

A zászlóbontó előkészítő bizottság fár-
datatlan munkássággal készíti elő a hatalmas
keretben szervezendő Délvidéki közművelődési
egyesület alapvető munkáját és szép szózáttal
fordult a magyar társadalomhoz.

A lendületes felhívás ez:

Testvéreink!

Ezer évet élt meg e földön a magyar. Mint
pusztai lovas törzs kardjával vág magának utat a
népek özönében, vitézségével lebilja a Duua völgyé-
nek, a Kárpátok lejtőjének népeit, földet foglal, hazát
teremt.

Küzdelmes ezer esztendője ennek.

A világ leghatalmasabb kultúrnépének, a római-
nak csak a föld alól kerülnek emlékei, hunok, avarok
elenyésztek, — a magyar nép alkalmazkodott, művel-
lődött, — fönnmaradt. Fönnmaradt, sőt hitvatást nyert
a nemzetek művelődésében. Védni a nyugati művelt-
séget a keleti barbárság ellen, közvetíteni, terjeszteni
a nyugati művelődést, ez a magyar nemzet történelmi
hivatása, ez az ő örök létjoga. Erős, egységes Magyar-
ország, céltudatos magyar nemzet a multak érdemén
és rátermettségén a jövő föladataira határozott euró-
pai szükség.

Átérezte, fölfogta, meg is valóította ezt az első
ezer esztendő magyarja.

Behelyezkedett az egyetemes művelődés me-
nébe, de megmaradt minden ízében magyarnak. A
pusztai lovas öröklött függetlenségi érzetével, szabad-

ságszeretettel féltékenyen őrködött egyénisége —
magyarsága fölött.

Ezzel a magyarsággal töltötte be a hármas bér-
cek és négy folyam között. Megszerezte, megmívelte,
megvédelmezte, megtartotta e földet. Magyar volt az
alkotmánya, magyar az állama, magyar a társadalma,
magyar a nyelve, irodalma, kulturális köztörvényei,
hangulata, levegője, szívének minden dobbanása.

Idegen isteneknek a hazában senki oltárt
nem emelt. Szükség se volt erre. Magyar, aki velünk
tart — volt a magyarságnak örökboldosságu állampol-
itikai elve. Még a rendi alkotmány és a rendi
társadalom egyformán állott nyitva az egyéni érde-
meknek. Nem arra vagyunk mi büszkéek, hogy Hun-
yady János, Hunyady Mátyás, Zrínyi Miklós, vagy
köztörténelmünk, sőt irodalmunk számos nagyai vé-
béli magyar, hanem hogy a szívük, lelkük magyar
volt. A magyar nemzetért, a magyar dicsőségért él-
tek, haltak: magyarok. Ez a beolvastó, fölszívó kép-
esség, a magyar nemzeti ideálok kiterjesztése, közössé-
tétele teszi a magyar nemzet erejét, állandó fölfris-
sülését, örök ifjúságát. Ez a mi jövőnk kezessége.

Meg is telt magyarokkal e föld. Egy pillantás
a Mátyás korára, egy tekintet a korabeli térképre
meggyőz bennünket, hogy milyen fényben állt akkor
a nemzet. A mai délvidék például, a Bácska, a Bánát,
sűrűn lakott szinmagyar területek számtalan, kisebb-
nagyobb virágzó helységgel. Ugyanily képet mutat-
nak az ország egyéb területei is. De jött a török,
nyomában százados küzdelem, százados vérzés, szá-
zados pusztulás. Kard emésztette meg a magyart,
török gazdálkodás pusztította el földjét, városait. A
délvidékről egyaránt tűnt el magyar nyelv, magyar
lélek, magyar város. Helyüket idegen telepések fog-
lalták el: a magyar nyelvterület összehúzódott. S a
magyar levegő, mint már századokon át, újra meg
újra érezte átalakító hatását. Idegenből ide szakadt
telepeseink testvéreinké lettek. Kötelességüket új
hazájuk iránt buzgón teljesítették munkában is, vé-
ben is s habár a szinmagyarság a kedvezőtlen viszo-
nyok között a délvidék lakosságának csak 30 százalé-
kát volt is képes betölteni, habár Szeged alatt
közvetlenül már megszűnik a magyar szó, azért a
magyar nemzet politikai egysége nem esonkult meg.
Magyar volt minden ember szívében az állameszme,
magyarnak, a magyar nemzet fiának vallotta magát
mindenki, a nemzetiségek közé ékelte magyar hábori-
atlanul élhetne tovább a maga nemzeti létét ép úgy,
mint a nemzetiségek, kiket nyelvükben, egyházukban,
iskoláikban háborgatni se a magyar államnak, se a
magyar társadalomnak soha eszébe nem jutott. Nincs
a művelt világnak oly állama, vagy társadalma, mely
betelepülő idegenjeinek ilyen, szinte hihetetlen kivált-
ságos helyzetet nyújtott, sőt biztosított volna. Püs-

TÁRCZA.*

A Balaton vidéke.

Boglár. A somogyi parton, kilátással Fülöpre
és Badacsonyra. Vasuti és gőzhajó-
állomás. A község a boglári hegy oldalában félkörben
épült, kertek között. Postája, orvosa van. A község-
ben van vendéglő, mindenféle kereskedés, élelmi
cikkek kaphatók. Fürdés a Balatonban. Vetkező
bódt a lakáskiadók adnak. Kirándulások gőzhajóval
igen olcsók tehetők a szemben fekvő Badacsonyra,
esetleg Keszthelyre és Balaton-Füredre. Vendéglő és
kávéház közel a vasuti állomáshoz. A „Hétház“
című nyaraló-telepen hét egyforma 3—3 szobából
álló lakás kapható. A lakások ára butor nélkül
200—1000 korona egész esztendőre. Van körülbelül
80 kiadó szoba. A szobaárak különféleképp váltakoznak,
a kétszobás lakásokhoz rendszerint konyha is kap-
ható; egy szoba havi ára 60—80 korona, egész fürd-
idényre 100 kor.; két szoba a fürdőidényre 200—300
korona.

Kanoso. A Balaton fejénél (Veszprémmegyében)
remek kilátással. Az egyetlen pont a
Balatonnál, a hol a tó valóságos tengeri képet mutat;
a távolságban Tihany csak szigetként látszik. A
lepszényi állomásról 1 óra alatt érjük el kocsin. Postája
helyben van. A község közvetlen a Balaton partján
épült, népe vendégszerető és értelmes, tiszta, magyar,
kertészettel és földműveléssel foglalkozik. A fürd-

* A gyógyulást és üdülést kereső közönség érdekében több
számon át fogunk hazánk nevesebb fürdő és nyaralóhelyeiről rövid
ismertetéseket közölni, melyeket a „Dunántúli Közmuvelődési Egy-
let“ „Fürdők és nyaralóhelyek“ című munkájából vesszük át. A
füzetet különben bárki ingyen kapja, ki érte a kiadó egyesülethez
Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 2. sz.) fordul.

közönség a szőlőkürát is élvezheti; gazdag gyümöl-
csös és zöldéses kertekkel bir, melyeknek terméke
a távoli piacokon is szerepel; gyümölcs, konyha-
zöldség, tej, vaj, túró és apró házi szárnyas egész
idény alatt házhoz behordva — úgy a rendes napi
piacon igen mérsékelt áron kapható, — a fürdő parti
vendéglőjén kívül, mely árnyas parkban a községtől
mintegy 600 ölnyire fekszik, van a községben még
három vendéglő, hol szinte jutányos áron lehet ét-
kezni. A kiadó lakások 1—4 szobával s a szükséges
mellékkeliségekkel: konyha, pincze stb. egész időre
40 koronától 200 koronáig kaphatók. A fürdés egészen
ingyenes. Van bérkocsi vállalat, mely kényelmes
kocsin hordja az 1 órányira eső Lepsény vagy az
1½ órányira péthi vasuti állomásokról érkező vendé-
geket. Egész nyáron át rendes gőzhajó-járat, melynek
kikötője egész a falu alatt, a községnek 50 holdas
parkja mellett van; tudakozódások a „fürdő bizott-
ság“-hoz intézendők, mely szívesen szolgál felvilágo-
sítással.

Keszthely. Keszthely a Balaton délnyugati vé-
gén egy öböl hajlatában fekszik. Csinos és eleven városka, melyet a déli vasút balaton-
szegyházi állomásával helyi érdekű vasút köti össze.
A balatoni gőzhajós társaság végállomása. Posta, táv-
író helyben. A városban van gazdasági tanintézet, fő-
gimnázium. Nevezetességei: Festetich Tassilo grófnak
nagyserű palotája s a régi román stílusú templom. A
városban van 3 nagyobb fogadó, több vendéglő, kávé-
ház; közvetlenül a tó partján szintén van vendéglő.
A tó partját igen szépen alakították át sétánynyá,
hasonlóan a füredi esplanadehoz. Gyógyszertár hely-
ben van. A szórakozásra is elég alkalom nyílik. Ko-
csin felóra Héviz fürdő, hajón bejárhatni a Balatont,
két órányira vannak Rézi és Tátika romjai észak
felé, keletre pedig Szigliget, 1 órányira pedig Zala-

Apáti régi apátsága. Az ugynevezett györki pontra
való kocsisz a délutáni órákban a legszebb kilátást
szerzi meg. Bérkocsik napjára 8—10 koronáért kap-
hatók. Csónakok a csónakázó egyesülettől csekély
áron. A balatoni fürdő díja ruhával együtt 40 fillér.
Lakás a fogadókon kívül magánházakban mindig
kapható, havonként 30 koronától kezdve. A lakások
iránt legcélszerűbb a városi tanácshoz fordulni, mely
díjtalanul jár közbe s intézkedik a kívánt lakások
bérbevételében. Megérkezés után szintén a városházán
adnak bárminő utbaigazítást.

Keszthely-Héviz. Héviz gyógyfürdő Keszthely-
helytől félóránnyira van ko-
csin. A vendégek befogadására szolgál 7 ház 90 szo-
bával. A vendéglőben van tágas étterem és nyitott
kávéház. Az étterem előtt árnyas veranda. A csinos
liget észak-nyugati szélén terül el a nagy gyógyerejű,
a maga nemében ritka víz, a tiz hold területű meleg,
kénés tó. Vize oly gazdag, hogy bár egy 4—6 méter
széles csatornán folyton ömlik a Balatonba, a tó még
sem apad. A fenekét hatalmas réteg iszap fedi, mely
azonban nem tapad a testhez. A tó vize a legnagyobb
hidegben sem fagy be, még akkor is 18—23 fok,
nyáron 33—36 C. fok meleg. A fürdőház a tóba van
építve, külön tükörfürdővel, zárt fürdővel és iszap-
fürdővel. A járnai nem tudó egyéneket lebecsülő ké-
szüléken eresztik a vízbe. Javallják izületi és izom-
csúsz, reumatikus izzadmányok, a tagok összehúzódása,
köszvény, a mirigyek lobos állapota és a lob után
visszamaradt izzadmányok, esontású és esontászkösü-
dés, különböző bőrbetegségek és idegfájdalmak gyó-
gyítására. Nem ajánlatos azonban a fürdő szervi szív-
bajnál, tüdőgümőkórnál, tüdővérzésre, vagy vértolu-
lásra való hajlandóságnál. A fürdő jelenlegi bérlejtője
Bozay Pál. Tulajdonos gróf Festetich Tassilo.

pökeik, vezető férfiak ott ültek az ország tanácsában; a nemzetből kapott földjük az ország legdusabb termésmű területe, népiük a magyarral teljesen azonos politikai és polgári jogot élvezik, vagy ha nem, akkor kiváltságosabbat.

S mégis fájdalom a legújabb időkben mostohára fordult a helyzet. Nemzetiségi ellentétek, élesedtek ki, a magyar állameszme elhomályosult. Szt. István koronája egységének évezredek érzése meggyöngült, meggyöngült a közös hazaszeretet; bizonyos különleges törekvések kezdik fölvaltani. A magyar nyelv, a magyar kultúra tért veszít; nem magyar ajkú testvéreink nemcsak a kulturális, hanem a politikai kapcsolataira is gondolnak. Legyünk igazságosak.

A vázoltuk kép találó ugyan, de mégse állandó képe a mi testvéreinknek. Idegen hatás lelketlen külföldi izgatók műve, akik megtagadják a magyar nemzet politikai egységét, kulturáját, történeti jogait, ezer éven át bevált vezető képességét!

És ezen mételey ellen kell, hogy tiltakozó szavunkat fölemeljük és nemzeti létünkben veszélyeztetett testvéreinknek segélyére siessünk.

Teremt-e Isten több magyart,
Mig a világ, míg napja tart,
Ha mink is elfogyánk?

Megtette ezt Erdélyben az Emke, felvidéken a F. M. K. E., a Dunántúlon a D. K. E. Ez a kötelesség alakította meg a D. M. K. E.-t, nem támadó, nem elnyomó szándékkal, mely ilyen irányzatot a magyar nemzet ezeréves múltja nem ismer, hanem jogos övédelemből.

Nem támadunk, csak védekezünk. Békés uton. Védjük nyelvünket, védjük kulturánkat, védjük hazánk területét és politikai épségét, egységét; védjük a magyar nemzet ezeréves történeti állását.

Igyekezünk nemzeti létünkben veszélyeztetett véreinket megtartani, igyekszünk a békés nevelés útján édes nyelvünk határait addig vetni, ameddig boldogabb időkben már becsült és tisztelt volt. És igyekszünk nem magyar ajkú testvéreinket a magyar kultúra békés felsőbbsege útján meggyőzni, hogy a magyar állam, a magyar nemzet kebelében nyugodt, boldog létet élhetnek: igyekszünk velük a hazát újra megszerettetni, hogy nekik is vérükké váljék: „... itt élnek, halnod kell!”

Szeressék meg a magyart, egy sorba álljanak vele, hogy a második ezer évet váltva, mint erős, egységes, megifjult nemzeti állam futhassuk meg, küzdve, előre törve, virágozva.

Testvéreink, lépjétek be minél számosabban a D. M. K. E.-be!

*

Az egyesület rendes tagja lehet e haza minden feddhetlen jellemű nő és férfilakója. A tagsági kötelezettség öt évről öt évre tart. A tagsági díj évi 2 korona.

A Pártoló tagja az egyesületnek az, aki az egyesület alaptökéjének gyarapításához egyerszmindenkorra 200 koronával járul.

Az egyesület alapító tagjai mindazok, akik az egyesület alaptökéjének gyarapításához egyszersmindenkorra legalább 1000 koronával járulnak. Az alapító tagok egyben tagjaivá válnak az egyesület igazgatóságának is.

Siófok. Siófok már régóta népszerű fürdőhely, mely fokozatos fejlődését méltán megérdemelte. Siófok első vasúti állomás a Balaton mellett Budapest felől. Átkelő gőzhajó-állomása Balaton-Fürednek, Almádinak. 1893. óta gyógyhelylyé emelkedett s a gyógyfürdő elnevezését a ministerium megadta. Balaton-Füred és Hévíz mellett tehát ez a harmadik „gyógy-hely” a Balatonnál. Ez egészen tengeri fürdői jelleggel bír és bársonyfinomságú homoktalajával, valamint az egész Balaton mentén is legjobban észlelhető idegedző hullámverésével tűnik ki. Különösen nagy előnye Siófoknak az, hogy talaja teljesen tiszta, absolute immunis homok, hogy környéke ment a Balaton partjain sok helyen található mocsaras süppedésektől, s hogy szállodái a vendéglővel és kávéházzal együtt közvetlenül a Balaton partján, a nagy költséggel feltöltött pompás korzón terülnek el. A község évről-évre gyarapodik és szépül. A „Siófok” Balaton-fürdő részvénytársaság, mely 1893 óta folytatja itt működését, 3 nagy szállodát 160 szobával tart fenn, melyek közül kettő („Sió” és „Hullám”) közvetlenül a tó partján a nagy költséggel feltöltött, pompás esplanade mentén terül el, míg a harmadik (Központi szálloda) a vasút és fürdő közötti útvonalon fekszik. A szállókkal kapcsolatosan — külön épületben — van elhelyezve a vendéglő, mely a kávéházzal együtt a tó partján fekvő, lehetővé teszi, hogy a vendégek a tótól közvetlenül áramló ozonú, üde levegőn étkezessenek. Étkezés pensionban, reggeli, ebéd, vacsora napi 5 és 8 koronáért, vagy étlap szerint. Úgy a vendéglő, mint a kávéház házi kezelésben van és elsőrendű ellátásra, valamint figyelmes kiszolgálásra különös súlyt helyez. A szállodák modern kényelemmel vannak berendezve, mindegyike tágas csarnokkal bír, mely társalgó helyiségül szolgál, vízvezetékekkel, valamint villamos világítással rendelkeznek. A nagy parti vendéglőn kívül van más három a községben. A mi az étkezést

Világ betegsége.

Társadalmunk beteg, nagybeteg. És egyike ama bajoknak, a melyekben szenved, a — pénzláz.

Társadalmunk valamennyi rétegén erőtt vett a pénz után való hajszolás. És ha akad valaki, a ki nem úgy cselekszik, úgy az kölönc, nem praktikus ember, ideálista számba megyen, a ki nem tud a világhoz alkalmazkodni.

És a többi praktikus ember az ilyen csodabogar kedélyességét a maga hasznára zsákmányolja ki. Alkalmilag kihasználják, azután, ha azt hisszük, hogy nem veszi észre, még ki is nevetik. És gyakran beteljesül rajta a költő szava: „A mór megtette kötelességét, a mór mehet.”

De nem a bolondoknak e szelid fajtájáról akarunk mi ma beszélni, a kik a közjóért törnek magukat a nélkül, hogy nekik abból érezhető hasznuk akadna.

Nem, mi a frissen lüktető életbe akarunk belemarkolni és a praktikus emberek egy fajtát fogjuk szemügyre venni. A számuk úgyszólván elég nagy: tudósok és tudatlanok, nagyok és kicsinyek, férfiak és nők egyaránt mernek és tesznek, hogy a szerencsét elcsíphessék.

Hiszen a közvélemény is azt tartja, hogy pénz nélkül nincs szerencse.

Az eszményi szerelem, a melyről a költők énekeltek, a gazdag hozomány utáni prózai keresésnek esett áldozatul, az őszinte barátság pedig rendkívüli ritkasággá lőn. A hűség más csak üres phantom. Ez, és a testvéri szeretet csak addig létezik, a míg a pénz és a vagyon nem áll akadályként az útjukba.

„Pénz kormányozza a világot” ezt tartja a közmondás. És ha ügyesség, szorgalom és takarékoság által nem jut valaki pénznek a birtokába, úgy van, a ki bizonyos körülmények között egy kis csalást, lopást enged meg magának, sőt talán a rablógyilkossággal is megpróbálkozik. Csak arra törekszik az ilyen, hogy a dolgot szép fiúman rendezze, hogy ki ne derüljön.

„A pénznek nincs szaga” mondja jellemzően egy másik közmondás. És gazdag ember előtt hajlong a fél világ, ha mindjárt azt beszélük is felőle, hogy gazdagságát nem becsületes úton szerezte.

Ebben is a pénznek vészes hatalma rejlik. Valakinek csak gazdagnak kell lennie, hogy az emberek körülrajongják, míg valami becsületes emberrel, a kinek azonban nincsen pénze, az ördög sem törődik, ha még oly derék és tisztességes is.

Hja az a kedves pénz!

A kereskedőség, a míg a vevőt kiszolgálja, előtte a földig bókol, emellett azonban arra gondol, miként válhatnék mielőbb a maga urává és mint gazdagodhatnék meg. Gazdagnak, társadalmilag jelentékenynek lenni, az életet élvezhetni: mily gyönyörteljes kilátás!

Az iparossegéd, sőt talán már az inas is azt a közmondást, a mely szerint a kézműnek arany az alapja, már csengő pénzre szeretné fölvaltva látni. És természetesen. Mennél több, annál jobb.

A kishivatalnok aranygarmadáról álmodik és a börzén véli szerencséjét megalapíthatni.

És hány ember tűnik el Monaco és más helyek játékbarlangjaiban. Nincs az a kicsinyke falvacska, a hol ne folya a haszárjáték.

Aztán olyanok sem érik be a meglevővel, a kiknek annyi szencseadománya jutott, hogy abból dúsan megélhessenek. Mennél többjük van, annál többre vágyanak, annál jobban panaszkodnak.

illeti, benn a községben lehet havi 60 koronáért kapni étkezést, vagy napjára 3 koronától kezdve vagy étlap szerint. A ki pedig otthon főzet, az minden szükségességgel elláthatja magát, mert Siófokon van nagy piac és számos jól berendezett kereskedés. A piacra nézve a község szabályrendeletet alkotott, melynek révén a fogyasztó közönség 9 óráig közvetlenül a termelőtől szerezheti be a szükségességeket és nincs kiszolgáltva a viszontelárusító kofák stb. önkényének. A piac tisztaságát, az eladásra kerülő portéka minőségét a község hivatalos orvosa szigorú ellenőrzésben részesíti. Orvos kettő van a községben (fürdőorvos), ugyancsak van gyógyszerár, posta-, táviró- és telefon összeköttetés Budapesttel és az egész országgal. A szállodákon kívül van a községben 180 szoba, havonként 40—60—80—100 koronáért ágy-neművel, konyha berendezéssel együtt. A park, mely ca 40 hold területtel rendelkezik, kiváló ápolásban részesül és sétányaival élvezetessé teszi a szabadban való tartózkodást, villamos villágítással bír, mi által főleg az esteli üdülés tétetik kellemessé. Az utak absolute pormentesek. A Sió-csatornán túl ca 20 hold nagyságú fenyves erdő terül el. Szórakozásokról bőven gondoskodik a fürdőigazgatóság; kétszer tartatnak Siófokon lóversenyek, melyek a magyar előkelő világ osztatlan érdeklődése tárgyát képezik. Ugyancsak itt tartatik meg a balatoni úszóverseny, az immár országos hírű kerékpárverseny, atletikai verseny stb. Kirándulások, estélyek, hangversenyek hetenkint rendeztetnek, mi mellett kerékpározás, lovaglás, csolnakázás, yacht-sport, halászat, vadászat a szórakozás tárgya. A siófoki Balaton-fürdőre nézve bővebb felvilágosítást nyújtanak a dr. Preisz Kornél „Fürdő-irodalom könyvtára”-ban megjelent ismertető leírások. A Balaton soron levő nyaralók általában mind kibérelhetők. Értesítést szívesen ad a „Siófok” fürdő részvénytársaság Sió f o k o n vagy Budapesten (V., Árpád utca 11. I. em.)

Sokan azok közül, a kik Fortúnát kényszeríteni akarják, hogy hozzájuk szálljon, persze már a Mammonért való nagy versenyben elpusztulnak.

Másoknak ugyan sikerül a gazdagság bizonyos fokát elérniök, de hát a szerencse kereké forgandó, a ki ma milliók korlátlan ura, holnap nyomorult koldus lehet. Nem becsültes szerzeményen nincsen áldás. A fáradságosan összezsájt vagyon gyakorta ismét tönkre is megy.

Bíróságaink sok szerencsétlenül járt tőkepezés ember tragédiáját látják, újságaink pedig ugyancsak mesélhetnek ilyenekről. A pénz és az utána való kapkodás megannyi nyomornak a szülőke.

Mégis az ma az általános alaptétel, hogy a pénzszerezés az embernek szükséges foglalkozása.

Oh bárosak vissza lehetne térni ahhoz a patriarkális fölfogáshoz, hogy nem a pénz és a vagyon, hanem csak az Istentől rendelt sorssal való megelégedettség tehet minket egyedül boldoggá.

Szülék, tanítatók lakásaitokban, tanítók, hirdessétek iskoláitokban, lelkészek, hangoztassátok a templomokban, hogy a pénzláz veszélyes betegség, és iparkodjatok az embereket tanítás, példa és szoktatás által észszerű utakra vezérelni.

Az utókor ezért hálás lesz irántatok.

H I R E K.

— **Személyi hir.** Bajsai Z á k ó Milán főispán és neje csütörtökön reggel érkeztek vissza városunkba.

— **Polgármesteri kongresszus.** A polgármesterek idei kongresszusát május hó 18-án tartják meg Debreczenben. A kongresszuson városunk képviselőjében Mattanovich Adolf polgármester vesző részt, ki ma reggel már el is utazott.

— **Eszküvő.** Szombaton délután esküdtött örök hűséget Eck me c s i c s Szilárd cs. és kir. 80. ezredbeli őrnagy P a v l o v i c s Anna úrhölgynek, Pavlovics Miklós városunk volt polgármestere szeretetre méltó művelt leányának. A polgári esketést Mattanovich Adolf polgármester végezte.

— **Egy havi közigazgatás.** Városunk közigazgatási bizottsága május 13-án tartotta havi ülését Mattanovich Adolf polgármester elnöklété alatt. A pénzügyigazgató jelentette, hogy áprilisban 78011 kor. 14 f. állami adó folyt be. Az április havi befizetés 563 kor. 14 f. kedvezőbb a múlt évinél; a f. évi január-április időszakban pedig 8305 kor. 41 fillérel több adó folyt be mint a múlt év hasonló időszakában. — A kir. ügyész jelentése szerint a pancsovai fogházban 103 jogérvenyesen elítelt, 6 felebbezés alatt álló és 12 vizsgálói fogoly volt. A városi főorvos kimutatta, hogy a múlt hónap 44 halottja között volt 17 nő és 27 férfi. Az árvaszék állaga kitett: készpénzben 14078 k. 90 f.; nyilvántartásban 22980 k.; magánértékben 506085 k. 51 f. és a kir. adóhivatalnál letétben 53923 kor. 44 fillért. A jelentések tudomásul vétele után számos felebbezés nyert elintéztetést.

— **Keresztjaro napok.** A rom. kath. egyház hetfőn, kedden és szerdan tartja meg a keresztjaro körmeneteket. A körmenetek ezen napokon a rom. kath. templomból indulnak mindenkor reggeli fél 8 órakor.

— **Német világ — a városházán.** Abba már bele-törődtünk, hogy a városháza kapuján belépve e haza minden nyelvén — néha-néha még magyarul is halljunk beszélni. Azt is szinte megszoktuk már hogy még a városi főtisztviselők is leginkább németül meg szerbül beszélnek egymással és által is bizonyosságot téve azon internacionális mondás mellett, hogy a hány nyelvet beszél valaki, annyi ember. És még sok egyéb nem magyaros dolgot is tapasztaltunk hallgatógon, de, hogy a belső ügykezelés nyelve is nem a magyar, hanem mint saját szemünkkel láttuk a német, azt már mégsem hagyhatjuk szó nélkül. Most csak ennyi. Hiszünk, hogy ezen szegyenletes állapoton segítve lesz.

— **Küldöttség.** A helybeli szabadelvű párt érdemdús elnöke, Christian Antal, kir. közjegyző, hivatkozva megrendült egészségi állapotára, a párt elnökségéről nem régiben leköszönt, s ha e mellett az elhatározása mellett maradt volna, a párt nagy, mondhatjuk pótolhatlan veszteséget szenvedett volna. A leköszönésbe a párt nem is tudott belenyugodni, s a párt törvényhatósági bizottsági tagjai legutóbb tartott értekezletükön elhatározták a szeretett elnököt küldöttségileg felkérni, lemondásának visszavonására. Múlt vasárnap d. e. tisztelt F a I s t v á n, pártalelnök vezetése alatt egy tizenkét tagból álló küldöttség a visszavonulni akaró elnökkel, Christian Antalnal, Lelkes és szivből jövő szavakkal emlékeztetett meg a küldöttség vezetője az elnök eddigi kiváló működéséről, s igen találóan mutatott rá, hogy a párt épen most nem nélkülözhetné a kipróbált tapasztalt vezér vezetését. Rámutatva még azon hártáralan mély tisztelet, szeretet s ragaszkodásra melylyel a párttagok a harczedett vezérhez ragaszkodnak, kéri szónok a párt nevében, a szeretett elnököt vonja vissza lemondását. A szivből jövő szavaknak, a szeretet s tisztelet ily őszinte megnyilatkozásának nem tudott ellentállani a párt régi vezére. Meghatott hangon mondott köszönetet a bizalom ily fényes megnyilatkozásáért s kijelentette, hogy lemondását visszavonja és a jövőben is a legjobb igyekezettel, tudással fogja a szabadelvű pártot diadalra vezetni, mely nyilatkozatot a küldöttség lelkes éljenzéssel vett tudomásul.

— **Pancsova város választói.** A torontálmegeyi központi választónévjegyzék igazoló bizottsága által kiigazított választójegyzékben 1904. évre 1611 választóigazoltatott. A központi választmány 255 választót törölt. Ezek között, azt hisszük, — miután több keres-

Folytatás a mellékletben.

kedő, iparos s kisbirtokos van, — sokan lettek tévedésből törölve. Figyelmeztetjük a választókat, tekintsek be a névjegyzéket, s ha ki vannak hagyva, követeljük felvételüket, mert az ember sohase tudja előre, nem-e lesz szüksége, hogy alkotmányos jogainak egyik lezsebbitét gyakorolja.

— **Vizsgabiztos.** A vallás- s közoktatásügyi miniszter a helybéli felsőkereskedelmi iskola erettségvizsgájához K ö v e s l i g e t i Rudolf, egyetemi tanárt küldte ki.

— **Alispán választás.** Torontál vármegye megüresedett alispániszekének betöltése f. hó 25-én, a megye székházában megtartandó tavaszi megyei törvényhatósági közgyűlésen megy végbe.

— **Esküdtek kisorsolása.** Az esküdtszék f. évi II. időszakára az esküdtek kisorsolása hétfőn volt V o z á r y János törv. elnök elnöklése mellett, P a v l o v i c s Ábrahám és J á n o s i János törvényszéki bírók, mint szavazóbírók, Dr. M i l a s s i n Kálmán, kir. ügyész és V a r g a Árpád, törvényszéki aljegyző jelenlétében. Rendes esküdtekké kisorsoltak: Zimmerer Márton, Pavlovics Péter, Hoffmann Endre, Nikolics Miklós, Dr. Karattur Árpád, Irsek Károly, Dragicsévics Lázár, Molnár József, Konkoly Sámuel, Fischer András, Georgievics István, Molnár János, Kolozsvári László, Parcsetics Mátyas, Faragó János, Nemcsék Mihály és Zimmerer János, Pancsováról, Kis István, Tor. Almásról, Görbe József, ifj. Szentfi József, Tóth Mihály, Jóvári Péter, Krivácsi József, Ország Mihály, Tor. Vársárhelyről, Dr. Horváth Kálmán, Dr. Pejov Lipót, Csófoli Lajos, Jarmaczky Mihály, Antalfalváról, Jovanovics Szvetisláv, Sztójka Péter Réva-Ujfalváról; pótagok: Szabadi Lajos, Urbán Gusztán, Sidó Domokos, Karakasevics Vladimir, Istvánfy János, Javorik János, Weisz Károly, Klein Adolf, Roth Ferencz és Zilahi György, Pancsováról.

— **Alispán-jelöltek.** Valóban elmondhatjuk, hogy Torontál vármegye nem szűkölködik alispán-jelöltekben. Ezek J a n k ó Ágoston, a felsőtorontáli ármentesítő társulat jelenlegi elnöke, Dr. P o r o s z k a y Béla, megyei tisztifőjegyző, Dr. V i n c z e h i d y Ernő, megyei főjegyző, jelenlegi alispán helyettes, Dr. G y e r t y á n f y Jenő, pancsovai főszolgabíró, H e g e d ű s János, áll. anyakönyvvezető felügyelő és Dr. M i h a j l o v i c s Ede, megyei árvászeiki elnök.

— **Kölcesy Hymnusza és a püspöki kar.** Mint állítólagos illetékes forrásból jelentik, Vaszary Kolos bibornok hercegprímás azt a kérdést, hogy Kölcesy Hymnusza a katolikus templomokban énekelhető-e, a legközelebbi püspöki értekezlet elé fogja terjeszteni. Kölcesy Hymnusza ma is a legtöbb magyar katolikus templomban éneklik s így előreláthatólag az lesz a püspöki kar véleménye is, hogy a Hymnuszt tovább is énekelhető azokban a templomokban, amelyekben eddig a magyar nemzeti imádság éneklését tulzott egyházi aggályok miatt beszűntették.

— **Rákóczy-ünnep.** Az egész országban nagyarányú mozgalom van, hogy II. Rákóczy Ferencz emlékét ebben az esztendőben megünnepeljük. A kuruczfejedelm hadbaszállásának, riadó kiáltásának, ébresztő szavának kétszázados évfordulója az idej. Mindennütt ünnepelnek, csak Pancsován nem. Mindennütt meggyújtják az emlékezés fátylóját, csak Pancsován nem. Mindennütt lelkesednek, csak nálunk nem. Mint érdekes kortörténeti adatot följegyezzük ezt a sajtó lapjaira . . .

— **Osztályvizsgák.** A pancsovai áll. főgymnasium VIII.-ik osztályában az osztályvizskák a mult héten tartattak meg. Tizenkét tanuló közül egy betegség miatt visszalépett egy pedig tárgyából megbukott.

— Az áll. felső kereskedelmi iskola felsőbb (III.) osztályában szintén a mult héten voltak az osztályvizsgák, melyeken 17 tanuló közül 7-én megbuktak.

— **Írásbeli erettségvizsgák.** Az erettség elött álló deákokra megviradtak a nehéz napok, az írásbeli erettségvizsgák. A felső kereskedelmi iskolában az írásbeli munkák szombaton kezdődtek és a vasár- és ünnepeknapok kivételével május 25-ig tartanak. Az áll. főgymnasium erettségvizsgáló ifjusága pedig hétfőn május 18-án kezdű és 23-án fejezi be az írásbeli erettségvizsgát.

— **A határrendőrség felállítására.** A „Rendőri Lapok“ értesítése szerint a határrendőrség felállítására vonatkozó előmunkálatok már annyira előrehaladtak, hogy a törvény végrehajtását augusztus elsején fogja elrendelni a belügyminiszter. Egyelőre csak a legszükségesebb öt kapitányságot fogják felállítani u. m. Csácán, Eperjesen (v. Munkácson), Predealon, Zimonyban és Fiumén. Hát a pancsovaira mikor kerül a sor? Vagy nem sürgősen szükséges ez itten, hol évenként 70—80000 ember lép át a határt igazolvánnyal, nem is számítva a titokban csonakokban ide-oda rándulókat. Azt hisszük a pancsovai határrendőrség-kapitányság minél előbbi felállítására érdekében illetékes helyről tendő lépések nem lennének kárbavesztettek.

— **Azon iparosok és kereskedők névjegyzéke,** kik kereskedelmi és iparkamara kültagjainak választására jogosítottak, a rendőrfőkapitányi hivatalban május 15-től bezárólag 22-ig felfektetve van. Esetleges felszólamlások május hó 30-ig nyújtandók be a városi tanácsnál.

— **Fiók-szakegyesület.** Néhány év előtt „Magyarországi könnynyomdászok és betűöntők szakegyesületének főlkja Pancsován“ czimmel az itteni könnynyomdászsegédek egyesületet alakítottak. Miután azonban az alapszabályban nem volt ily fiókok létesíthetése kimondva, ezen egyesület feloszlott. Az országos egyesület azóta alapszabályait oda módosította, hogy ott, a hol 10 tagja van egy fiókegyletnek, ez megalakítható. Ezen módosítás a ministerium által jóváhagyatván, a helybéli nyomdászsegédek elhatározták, a fiókegyletet újból megalakítani. Az alakuló gyűlés mult vasárnap délelőtt tartott meg, mely alkalommal P f l u g Vilmos elnöknek, G á s p á r Nándor jegyzőnek és S c h ö p k o Gyula pénztárosnak választottak.

Nagyfontosságú orvostudományi megtérés. Felte érdekes és a szenvedő emberiségre kiválóan üdvös megtérés mutatott egy budapesti orvos új gyógy-módja, mely a modern kezelési rendszerektől eltérő, sőt némely betegségben azzal teljes ellentétes tudományos elveken lett felépítve. E gyógy-mód a vérgyógyítás (Hemopátia), melynek megalapítója dr. Kovács J. fővárosi orvos, a ki az évezredekben át uralkodó humorálpátológia elveivel visszatérve csakis a test nedveinek (vár és nyirk) kóros elváltozásaiban és keringési zavaraiban keresi a betegségek keletkezését és azoknak kezelésében a beteg test gyógyulását. Tizenöt év alatt elért bámulatos gyógyeredményei legfényesebben bizonyítják tudományos elveinek igazát. A legsúlyosabb gyomorhajok, asztma, és idegbetegségek, kiknél minden más orvosi kezelés, vagy gyógyfürdő használata reménytelennek bizonyult, e gyógy-mód alkalmazása által jöttek rövid időn belül gyökeresen rendbe, kiváló gyógyhatásúnak bizonyult még e gyógy-mód szív-, vese-, vér-, és bőrbajoknál. Dr. Kovácsnak Budapesten V. Váci-körút 18. szám 1. emeleten egy kizárólagos e gyógy-módnak szolgáló orvosi rendelő intézete van, hol naponta fogad betegeket.

— **A három fagyos szent,** Pongrácz, Szervác és Bonitác az idén jól viselték magukat, a mennyiben, különösen a szőlőtermelők nagy öröme, nem hoztak fagyot.

— **Meghívó a vasárnap,** f. é. május hó 17-én délután 2 óraker Torontál-Vársárhelyen a vasuti kerti vendéglőben rendezendő hangversennyel és dijkuglizással egybekötött megnyitási ünnepélyre szabad bemenet mellett. Este 9 óraker a belső helyiségekben t á n c z v i g a l o m. A zenét a helybéli közkedveltség S i m o n Antal-féle zenekar szolgáltatja. Beléptidj 60 fillér. Kedvezőtlen időjárás esetén a megnyitási ünnepély jövő vasárnap tartatik meg. Minden következő vasár- és ünnepnapon hangverseny. Kitéző hídeg ételekről, valódi, tiszta italokról és pontos kiszolgálásról gondoskodva van. Minél számosabb látogatást kér, kiváló tisztelettel Metz Mátyas vendéglős.

— **Terjedt a vörheny.** A vörheny, mely a szülők és gyermekek réme egyaránt — a mult héten igazságot mérben kezdett terjedni. Rövid néhány nap alatt 12 vörheny eset fordult elő, melyek közül, fájdalom néhány halállal és végződött. A szülőknek kétszeres elővigyázatot ajánlunk a hatóságot pedig kérjük, hogy a szükséges intézkedések mielőbb rendelkezés alá és azok szigorú betartását gondosan ellen is őrizze.

— **A tisztelt olvasóközönség figyelmét** felhívjuk lapunk mai számában megjelent Gaediecke A. osztály-sorsjeggyűjtőde hirdetésére.

Különbélék.

Gyémántkészítés. Mig az aranykészítés titkát hasztalan kutatták, fűrészelték az alchimisták, addig a gyémántkészítés titkát már felfedezte a tudomány. A gyémántnak — a szén az anyja. Tudvalevő, hogy a szén igen nagy hőségben gázzá lesz, igen erős nyomásnál azonban megolvadhat. Az így megolvadt szén hirtelen megmerevedésénél gyémántot ad. Mint-hogy azonban a gyémánt vörös izzásnál grafitá válik, az olvadt szenet igen gyorsan és erősen kell lehűteni. Ludwig bécsi egyetemi tanár, ki a gyémánt keletkezését kutatja, igen nagy nyomással izzófény mellett szenet olvasztott meg és a midőn 2200 atm. nyomást ért el, vizet csepegtetett a szénre, mire apró kis magok keletkeztek. Ez mind tiszta gyémántdarabka volt. Ez igen apró gyémántok értéke csekély; a kísérlet nem is abból a célból történt, hogy gyémántot készítsenek, hanem azért, hogy a gyémánt keletkezéséről szóló elméletét a kutató tanár kísérletével beigazolja.

Ujságolvasó uralkodók. Egy angol folyóiratban érdekes közleményt olvassunk, amely elmondja, mint értesülnek az uralkodók a napi eseményekről. Köz-tudomásu ugyanis, hogy a modern civilizált országok uralkodói a legelfoglaltabb emberek a világon, ugy-hogy nem igen szakíthatnak maguknak még annyi időt sem, hogy egy vagy két ujságot átolvassanak. A mi királyunk hozta először azt a szokást vagy harmincz esztendővel ezelőtt, amelyet jelenleg valamennyi európai államfő követ, hogy számára minden reggel külön ujságot készítsenek, amely a nevezetesebb magyarországi és ausztriai lapok kivonata legyen. Minden fontosabb cikket négyeszetű papírokra írnak le, mappába helyezik s a király reggeliző asztalára teszik. A király szigoruan megparancsolta, hogy mindent leírjanak neki, ami őt személyesen érinti, még akkor is, ha esetleg kellemetlenséget okozna neki valamely közlemény. Alkalomadtán pedig az összes ujságokat magához kéri, hogy személyesen meggyőződjék, vajjon parancsát pontosan teljesítik-e. Ebben a többé-kevésbbé megváltoztatott formában szokta olvasni majdnem valamennyi uralkodó az ujságot. A német császár külön hivatalnokot tart, akinek egyedüli kötelessége, hogy minden oly cikket kivágjon az ujságokból, amely a császárt érdeklí. Ezeket egy könyvbe beragasztja s minden reggel átadja a császárnak. Ezeket a könyveket megőrzik, mert ezek fogják majd uralkodásának történetét tartalmazni. A mult év júniusában nagy riadalmat okozott az orosz hivatalos körökben, hogy a czár birodalmának 200 legnevesebb emberét tanácskozársra hivta össze. Eddig még mindig meg voltak elégedve az orosz uralkodók, ha tudósításaikat második kézből hivatalos csatornán át kapták, amelyek közül természetes a kritizáló s más különféle kellemetlen cikkek hiányoztak. A mostani czár azonban már nem elégedett meg ezzel. Egy vagy két évvel ezelőtt az összes orosz ujságokat megrendelte, még az anarchista lapokat sem véve ki. A czár mohón kap minden ujság iránt, ami az orosz

szociális kérdésre vonatkozik, s amelyekből kivonatot készít naplójába. Európa „legirodalmibb“ uralkodója kétségkívül III. Viktor Emánuel. Anyanyelvén kívül beszél németül, angolul és francziul és az oroszban is meglehetősen jártas. Naponkint legalább három óra hosszat foglalkozik dolgozószobájában az irodalom minden képzelhető ágával. Oszkár svéd király szintén egyike a legjobban értesült államfőknek. Mindig székít magának annyi időt, hogy birodalma ujságait átolvassa, de a külföldi lapok tartalma szintén csak „ollózás“ utján jut tudomására. Három stockholmi lapnak is munkatársa, természetesen álnév alatt. Edvárd angol király csak két lapot járát, de hetenkint száznál több kivágott cikket is elolvas. Viktória királynő maga nem igen szokott volt olvasni, de föl-olvasónője állandóan tudósította a fontosabb eseményekről. Keresztély dán király a hét minden napján másik lapot olvas. E módszer által, amiut ő állítja, minderről tárgyilagos fogalmat képes alkotni s bizonyára egy uralkodó sines, aki ugy tudná népe ügyét-baját, mint ő. A belga király szintén kivágott cik-keket olvas. Mivel nagyon érdeklődik a pénzügyek iránt, kapva kap minden oly ujság után, amely a börze és a pénzpiacz helyzetére vonatkozik.

Az akadémiai szék. Az „Akadémie Française“ megüritült helyére pályázó két jelölt: René Bazin és Edmond Harancourt a napokban alaposan csalatkoztak reményükben. Mindketten megkezdtek már a szokásos látogatásokat a „halhatatlanok“-nál a szavazatgyűjtés céljából s egy urnál véletlenül összetalálkoztak. Az akadémikus éppen R-né Bazinnal beszélgetett, mikor Harancourtot jelentették be neki. Őt is beboosájtatta. A két jelölt ur, aki természetesen ismerte egymást, kezét fogott, mire az akadémikus mosolyogva jegyezte meg:

— Ime, uraim, a székek, tessék helyet foglalni s üljenek benne, ameddig csak jól esik. De az akadémiai tagsági széket sem önnök, Bazin ur, sem önnök, Harancourt ur, oda nem adhatom, mert már eligertem!

Harancourt ezt a kedves kis kalandját maga beszélte el.

A halak beszélnek. Most már többé nem mondhatjuk valakiről: hogy ugy hallgat, mint a hal! Egy olasz tudós ugyan is azt állítja, hogy a halak, melyekről eddig azt hitték, hogy hangtalanok és nem beszélnek, igenis beszédes lények. Az olasz tudós, aki több ízben buvárkodott a tenger fenekén, a közelében uszó halak között állandóan különös zajt hallott. Eleinte azt hitte, hogy a tömegesen uszó halaknak a mozgása okozza azt, de később meggyőződött, hogy a zaj a halak beszélgetéséből ered. Legutóbb a Földközi-tengerben tett kísérletet az olasz parók közelében és mindenütt a halak közelében tényleg hallotta a zümmögéshez hasonló hangokat, melyet nem tart egyébnek, mint a halak beszédének.

Vitustáncz. Amerikában egy nagy kauszkyárban minap sajátságos betegség tört ki hirtelen a gyár összes munkásnőin. Valamennyien észveszeszeten tánczolni kezdtek, am-lett kaczagtak és kiabáltak, mint a tébolyodottak. Orvosilag megállapították, hogy ez a vitustáncznak egy neme, amelyet állítólag a nafta kigőzölgése okozott. A gyár igazgatója azonnal orvosokat hívatott, de amint meglátták a tánczolókat az orvosokat, azonnal megragadták őket és azok akarva, nem akarva kénytelenek voltak együtt járni a vad tánczot és csak nagynehezen szabadíthatták ki magukat karjaik közül. Még nagyobb fáradságba került a betegeket friss levegőre vinni, ahol csakhamar megnyugodtak. Ez a legkritkább neme a vitustáncznak. Leginkább abban nyilvánul, hogy az arczizmok rángatóznak és oly kézmozdulatot tesznek a betegek, amelyeknek semmi céljuk nincs. Az akarataknak ezekre a mozdulatokra nincs befolyása.

Szerelmi vallomások. Egy német folyóirat tréfás összeállítás közöl arról, hogy a különböző hivatásu férfiak mint vallanak stilszerűen szerelmet. A diplomata: Oh, egyezzek bele, hogy örökös szövetségre lépünk. A katoná: Gyógyíthatatlan sebet ütöttél szívemen. Vagy: Jöttél, láttalak, győztél! A tengerész: Szép leányka, nálad találok föl a révet az élet tengerén. Az építész: Építsünk fészket magunknak. A tudós: Oh, hadd megvizsgálom szivedet s üdvömet olvasnom szemeidből. A koresmáros: Csordulásig töltöttem szívemnek kelyhét. A szobrász: Ha nincs márványból a szived, engedd, hogy benne lakjon a szívem. Az ékszerész: Egy aranygyűrű jelképezze frigyünket. A kertész: Csak egyetlen szót szólj és életünk útja rózsákkal lesz kiköveve. A kocsis: Hallgass meg s mindig te fogod tartani a gyepőt. A pék: Akarod-e megosztani kenyereimet örömben és bajban? A lámpagyújtó: Te vagy életem fénye

A levélboríték története. A levélboríték Angliából származik és egy Brewer nevű brightoni papirkereskedő találta fel nyolczvan évvel ezelőtt. Ez a kereskedő boltjának kirakatába több levélpapire magot tett ki. Ezeket egymás tetejére rakta, feltűre mindig a kisebb csomagok kerültek, végül még a borítékoknál is kisebb kartonlapokkal koronázta a felül keskenyedő liliputi tornyot. A nők nagyon megkedvelték ezeket a kartonlapocskákat és erre a kereskedő hasonló nagyságú levélpapirokat készített, amelyek szintén nagyon tetszettek a nőknek. Egy hibája mégis volt a kis levélpapirnak, nem volt hely rajta a címnek. Sok gondot okozott neki, hogy miképpen segítsen ezen a bajon, amíg végre megcsinálta a levélborítékokat és fémlapokat csináltatott, hogy a borítékokat a kívánt nagyságban és szélességben előállíthassa. A borítékokat azonban napról-napra többen vásárolták, ugy, hogy végre nem győzte ő maga megcsinálni azokat és egy londoni czégre bízta a borítékok elkészítését, amely azután elterjesztette azokat az egész világon.

Rohitschi „Styriaforrás“ gyógyviz
 Gyomor-daganatok és güresök,
 Bright-féle vese-gyulladás,
 torok- és gége hurut,
 gyomor- és bélhurut,
 húgysav diathese,
 kiváló cukor betegség,
 gyomorkeményedés,
 májban ellen.
 Orvosiilag ajánlva!
 Nagybani raktár Magyarország részére:
 Hoffmann Józsefnél, Budapest, Bathory-ut. 8. sz

*) Ezen rovat alatt közlöletként nem vállal felelősséget a szerk.

Hirdetések.

Gazdasági- és szőlészeti-gépek
 eladására jártas ügy-
 nökök és képviselők
 egy bécsi cégétől ke-
 restetnek, jutalék és
 napidij fizetés mellett.
 Csakis szakügyi urak
 tegyenek ajánlatot,
 eddigi működésük ki-
 merítő felsorolása mel-
 lett. Ajánlatok inté-
 zendők „Maschinen“
 névjegygyel.
 Oester. Landw. Wochenblatt
 Wien, Graben 27.
 2-2

Van szerencsénk a m. t. közönség szives tudomására adni, hogy képviselőnket Pancsova városa és vidéke részére

Ofner József Fia úrra,
 fűszer-, festék-, csemege-, tea-, rum- és ásványvízkereskedés az „Arany kulcs“hoz”

ruháztuk, s kérjük, hogy elemi-, élet- és baleset-biztosítási ügyekre vonatkozó felvilágosításokért teljes bizalommal forduljanak hozzá, kit egyszersmind pénzek át- vételével is megbiztunk.

Kiváló tisztelettel

Gs. kir. szab. Osztr. Phönix biztosító-társaság.

3-2

A Richter-féle Liniment. Caps. comp.
 Horgony-Pain-Expeller
 egy régi kipróbált háziszer, amely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik köszvénynél, csúznál és meghűléseknel.
 Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony“ védjegygyel és a „Richter“ cégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 L., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerertárban kapható. Főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapest.
 Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállítók. Rudolstadt.

Burghardt István és Szekosán Atyim elleni árverési kérvénye 300 kor. s jár. iránti végrehajtási ügyében.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az alibunári kir. jbiróság mint tkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán Burghardt Péter mint kk. Burghardt Ignác gyámja javára, 360 kor. tőke ennek 1902. évi április hó 14. napjától járó 6% kamata 56 k. 94 f. eddigi, 21 k. 50 f. jelenlegi, s a még felmerülendő költség kielégítése végett az 1881: évi 60. t. cz. értelmében néh. Szekosán Atyim hagyatéka adós Szekosán Ábrám és Anna társtulajdonos rpétrei lakosok ellen a rpétrei 2844 sz. tkvben foglalt: 1) 400 ööl bármely és a 312 sz. ház 560 kor. 2) 103 hrsz. 1200 ööl III. oszt. szántó 98 kor. 3) 103 hrsz. 1 hold kaszálló 118 kor. 4) 103 hrsz. 1 hold II. oszt. szántó 112 kor. 5) hrsz. nélküli 800 ööl szőlő 116 kor. becsárban az árverést elrendeli s azt valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés R. Pétre községben 1903. évi június hó 17-ik napján d. e. 9 órakor fog megtartatni a következő ügy a tkvi hivatalban, mint R. Pétre községben kifüggesztett s megtekinthető fel- tételek mellett.

1. Kikiáltási ár a becsár.
 2. Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alul is el fog adatni.
 3. Az árverelni szándékozók tartoznak az in- gatlan becsárának 10% -át készpénzben kifizetni.
- Alibunár, 1903. évi május hó 16-án.

Bartha,
 k. albiró.

Pályázati hirdetmény.

Az üresedésbe jött beresztoczi községi orvosi állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Ezen állással a következő javadalmazá- sok vannak egybekötve, és pedig: évi 2000 kor. fizetés, 240 kor. lakásbér, 160 kor. fa- átalány, látogatási díj: nappal 40 fill. éjjel 80 fill. A megválasztandó orvos köteles a torontálmegyei orvosi nyugdíj intézetbe be- lépni. Felhívom mindazokat kik ezen állást elnyerni ohajtják, hogy előirt képesítést és eddigi működésüket igazoló bizonyítványat felszerelt kérvényüket 1903. évi június hó 4-ig aolirott hivatalnál nyujtsák be, mert a később beérkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Pancsován, 1903. évi május hó 6-án.

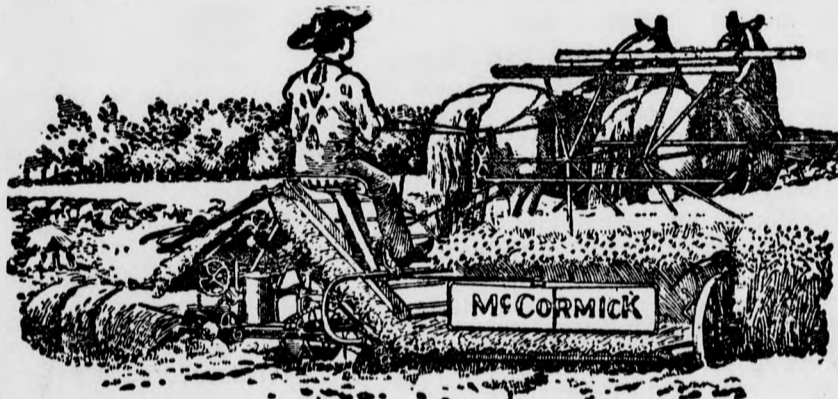
Dr. Gyertyánffy,
 főszolgabíró.

2-2

Mc. Cormick Harvesting Machine Comp.
 (Chicagói aratógépgyár.)

KNECHT J. E., igazgató. BUDAPEST, V., Váci-út 30.

KATALOGUSOK ingyen és bérmentve.

Felvilágosításokkal készséggel szolgálunk.

Gyártmányok: Kévektőtőgep, „Daisy“ marokrakó aratógépe, fűkaszalógepe, szénagyűjtő gereblye és „Manila“ kévektőtőfonal gyártmányai.
 Évi gyártmány 362.000 gép.

Pilzeni ősforrás.

Alulirott sörfőzde ezennel tudára adja a t. közönségnek, hogy a világhírű

Pilzeni sör

kizárólagos eladási és kimérés jogát a pancsovai fogyasztópiacz részére

Kontilovics Emil úrra

a „Hungária nagyszálloda“ tulajdonosára ruházta át.

Kiváló tisztelettel

a Pilzeni Polgári Sörfőzde, „Pilzeni ősforrás,“ alapított 1842-ben.

Vonatkozással a „Pilzeni Polgári Sörfőzde“ fenti nyilatkozatára, vagyok bátor ezen kitűnő minőségű sör (mely mint diätetikus sör is általános el van ismerve) minden barátjának tudomására hozni, hogy ezen- túl kizárólag csakis pilzeni sört mérem ki.

Mindig azon törekvés által vezéreltetve, hogy a n. érd. közönségnek a legjobbat nyujtsam a legolcsóbb árak mellett, a „pilzeni ősforrást“ 3/10 l. poharanként 20 fillérért mérem ki.

Minél számosabb látogatást kér

kiváló tesztelettel

KONTILOVICs EMIL.

4-2

Pilzeni ősforrás.

Original -- Pilsner Bier -- J. K. G. Y.

Alapított 1842-ben, Pilzenben.

A Polgári Sörfőzde eredeti pilzeni söre.

XII-ik magyar kir. szab. osztályosorsjáték
nyereményeinek sorozata.

110,000 sorsj. 55,000 nyerem.

Minden második sorsjegy nyer.

Legnagyobb nyeremény esetleg

1 millió korona.

A nyeremények készpénzben fizetettnek ki.		Korona
1	jutalom	600000
1	nyer. á	400000
1	"	200000
2	"	100000
1	"	90000
2	"	80000
1	"	70000
2	"	60000
1	"	50000
1	"	40000
5	"	30000
3	"	25000
8	"	20000
8	"	15000
36	"	10000
67	"	5000
3	"	3000
437	"	2000
803	"	1000
1528	"	500
140	"	300
34450	"	200
4850	"	170
4850	"	130
100	"	100
4350	"	80
3350	"	40
55000	nyer. és jut. összegben.	14,459.000

Felhívás

a XII-ik

magy. k. szab. Osztályosorsjátékhoz.

Az I. osztály húzása már

1903. évi május hó 22. és 23-án lesz.

Az I. osztályu sorsjegyek ára:

egy egész	egy fél	egy negyed	egy nyolczad
12 kor.	6 kor.	3 kor.	1 k. 50 fill.

Az eredeti sorsjegyek szétküldése utánvét, vagy az összeg előzetes megfizetése ellenében történik. A legkényelmesebb és legolcsóbb a postautalványon való rendelés. Minden megrendeléshez csatolom a hivatalos játéktervet. A hivatalos nyereményjegyzéket azonnal a húzás után küldöm szét. Befizetési lapokat a pénzüsszegek díjmentes átutalhatása céljából ingyen bocsátok

ügyfeleimnek rendelkezésére.

Bécses megrendelését szíveskedjek mihamarabb hozzám juttatni.

GAEDICKE A.

Magyarország legnagyobb szerencsegyűjtője.

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 11.

Gaedicke szerencséseje óriási!

A következő főnyereményeket fizettem ki eddigelő b. ügyfeleimnek:

600000	korona	62551.	sz.
400000	"	33464.	"
400000	"	11119.	"
400000	"	28916.	"
100000	"	42758.	"
100000	"	49878.	"
100000	"	87991.	"
70000	"	60912.	"
60000	"	17357.	"
60000	"	78863.	"
60000	"	82528.	"
60000	"	97263.	"
30000	"	6920.	"
30000	"	38591.	"
30000	"	90664.	"
25000	"	23481.	"
25000	"	30049.	"
20000	"	28950.	"
20000	"	33402.	"
20000	"	35862.	"
20000	"	44410.	"
20000	"	60781.	"
20000	"	78848.	"
20000	"	88974.	"
15000	"	57734.	"
15000	"	77950.	"
15000	"	82506.	"
24	à 10000	K =	240000
46	à 5000	" =	230000
292	à 2000	" =	585009
599	à 1000	" =	599000
883	à 500	" =	441500

P SERHOFER J. vértisztító labdaccai.

Évtizedek óta ezen labdacok általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő háziszertől készlet nem volna található. Számtalan orvos által ezen labdacok háziszertől ajánlottak minden oly bajknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek, mint epa-zavarok, májbajok, kolika, vértelulások, aranyér, beltétlenség s hasonló betegségeknél. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak vérszegénység s az abból eredő bajknál is, így sapkornál, idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacok oly könnyen hatnak, hogy a legesekélyebb fájdalmat sem okozzák és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is bevehetők.

Ezen vértisztító labdacok csak a Pserhofer J.-féle az „Arany birodalmi almához” címzett gyógyszerárban Bécsben I., Singerstrasse 15. sz. a. készíttetnek valódi minőségben s egy 15 szem labdacot tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazatik, 1 frt. 05 kr-ba kerül. Az összeg előzetes beküldésénél bérmentes küldéssel együtt 1 csomag 1 frt. 25 kr., 2 csomag 2 frt. 30 kr., 3 csomag 3 frt. 35 kr., 4 csomag 4 frt. 40 kr., 5 csomag 5 frt. 20 kr. és 10 csomag 9 frt. 20 kr-ba kerül.

NB. Nagy elterjedésük következtében ezen labdacok a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánoztattak; ennek következtében kéretik csakis Pserhofer J.-féle vértisztító labdacokat követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyek használati utasítása a Pserhofer J. névaláírással, fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással, vörös színben van ellátva.

A számtalan hálaíratból, melyet a labdacok fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségük visszanyerése folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csakis néhányat említnék azon megjegyzéssel, hogy mindenki, ki ezen labdacokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, azokat tovább fogja ajánlani.

Tisztelt Pserhofer ur!

Köln, 1883. április 30. án.

Legyen oly szíves és küldjön nekem ismét 5 tekerestet az ön felülmulhatatlan vértisztító labdacsaiból utóncéttel. Fogadja ez uton is a legmélyebb köszönetemet labdaccai csodahatásáért. Maradok teljes tisztelettel

Pawlistik Ferencz, Köln, Lindenthal.

Tekintetes ur!

Hrasche, Földnik mellett, 1887. szept. hó 12. én.

Isten akaratára volt, hogy az ön labdacai kezeim közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom. Én gyermekágyban meghűltem olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az ön csodálatraméltó labdacai engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg önt ezért ezerszer. Nagy bizalom van, hogy ezen labdacok engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük visszanyerésére segítségül szolgáltak.

Knifcz Teréz.

Mélyen tisztelt ur!

Bécs-Ujhely, 1887. nov. 9-én.

A legforróbb köszönetemet mondok ezennel önnek 60 éves nagynénám nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és vízkórságban, már életét is megunta, melyről

Bernhardi alpesi-fü ligueur, Bernhard W. O.-tól Bregenzben. Egész üveg 2 frt. 60 kr., fél üveg 1 frt. 40 kr., negyed üveg 70 kr.

Amerikai köszvénykőcs, gyors és biztos hatású, legjobb szer minden köszvényes és csuszos bajok, u. m.: gerincegyántalom, tagszagadás, ischiás, migraine, ideges fogfájás, főfájás, fülzágadás stb. stb. ellen 1 frt. 20 kr.

Angol csodabalsam, Pserhofer J.-től egy üveg 50 kr

Fagybalsam, Pserhofer J.-től. Évek óta a fagyos tagokra és minden idült sebre, mint legbiztosabb szer elismerve, 1 köcsög 40 kr. Bérmentve 65 kr.

„Stoll“-féle Kolapraparatumok, kitűnő szer gyomor és bélbetegségeknél.

Kola-elixir vagy bor, egy liter 3 frt., fél liter 1 frt. 60 kr., negyed liter 85 kr.

Golyva-balsam, Pserhofer J.-től kitűnő szer golyva ellen, egy üveg 40 kr., bérmentve 65 kr.

Élet-esszencia, (prágai eszpekk), Pserhofer J.-től, megrottott gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kitűnő háziszert. 1 üveg 22 kr., 12 üveg 2 frt.

Utifüvedy, Pserhofer J.-től, egy ált. ismert kitűnő háziszert hurut, rekedtség görcsös köhögés stb. ellen, 1 üvegeske 50 kr., 2 üveg bérmentve 1.50.

P SERHOFER J. gyógyszerész, „zum goldenen Reichsapfel“ WIEN, Singerstrasse 15.

Tamochinin hajkenőcs, Pserhofer J.-től. Évek hosszu sora óta valamennyi hajnövesztő szer közt orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegáns nagy szelenczével 2 frt.

Általános tapasz, Steubel tanártól. Útés és szúrás által okozott sebeknél mérges dagana toknál, ujkkacsz, sebes, vagy gulladt mell vagy más ily bajknál, mint kitűnő szer lön kipróbálva, 1 tévely 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Általános tisztító-só, Bullrich A. W.-től. Kitűnő háziszert a rossz emésztés minden következményeinél u. m. főfájás, szédülés, gyomorgörcs, gyomorhév, aranyér, dugulás, stb. ellen. 1 csomag ára 1 frt.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osztr. lapokban hirdetett összes bel- és külf. gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a készletben netán n m levők gyorsan és olcsón megszerezhetnek. Postai megrendelések a leggyorsabban eszközölhetnek, ha a pénzüsszeg előre beküldetik; nagyobb megrendelések utánvétellel küldetnek.

Valódiaknak csak azok tekinthetők, melyek használati utasítása a Pserhofer J. névaláírással és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással vörös színben van ellátva.

Védve védjegy által. Végjegy utánzása szigorúan büntetettik.

Ferencz József Keserűvíz

az egyedül elismert
kellemes ízű ter-
mészetes has-
hajtószer.

Körkemenecze-téglagyár

Balgács L.

Sztarcsovai út.

8 frt.

elsőrendű cseréptégla a meddig a készlet tart.

Balgács L.

eze előtt RADDA J.

TÉGLAGYÁRA

A CZREPAJAI ÚT KÖZELÉBEN.

Diätetikus szer!

Diätetikus szer!

Gyomor bajosoknak!

Mindazoknak, kik meghűlés, a gyomor túlterhelése, hiányos, nehezen emészthető, avagy túlforró vagy hideg ételek élvezete, továbbá rendetlen életmód által maguknak gyomorhurut, mint:

gyomorhurut, gyomorgörcs, gyomorfájdalom, nehéz emésztést vagy elnyálkásodást

szereztek, ezennel egy jó házszer ajánlatik, melynek kitűnő hatásai már évek hosszú során át kipróbáltattak. Ezen szer az

Ullrich Hubert-féle növénybor.

Ezen növénybor kitűnő gyógyhatású füvekből jó borral van készítve, mely erősíti és élénkíti az emésztő szerveket. A növénybor megszünteti az emésztési zavarokat s elősegíti az egészséges vér képződését.

A növénybornak ideje korán való használatával legtöbbször még esirájában elfojtható minden gyomorbántalom. Ezért tehát el nem mulasztandó, a növénybort idejekorán használni. Oly jelenségek, mint: főfájás, felbőffenés, gyomorgörcs, felfuodás, emelygés hányással, mely bajok krónikus (elavult) gyomor bajnál különösen hevesen jelentkeznek, nehányszori ivás után eltűnnek.

Székrekedés és annak kellemetlen következményei, mint szorulás, kölkafájdalom, szívdobogás, álmatlanság, valamint vérszortás a májban, lépben és kapuérrendszerben (Hämorrhoidal-bántalmak) növényborral gyakran igen hamar megszüntetnek. A növénybor megszünteti az emészthetlenséget és eltávolítja a gyomorból és belekből könnyű szék által az ártalmas anyagokat.

Száraz, sápadt arc szín, vérhiány, erőtlenség

legtöbbször a rossz emésztés, elégtelen vérképződés és a máj beteges állapotának következményei. Ily egyének étvágyhiánnyal, ideges ellankadás és rossz kedélyhangulat mellett, fejfájással és álmatlan éjszakkal lassan elsatnyulnak és sirba szállnak. A növénybor az elgyengült életérőnek új lendületet kölcsönöz. A növénybor fokozza az étvágyat, elősegíti az emésztést és táplálkozást, előmozdítja az anyagcserét, siettetti a vérképződést, csillapítja a felizgatott idegeket s új életkedvet teremt. Számos elismerés és köszönőirat bizonyítja ezt.

A növénybor kapható üvegenként 3 koronáért és 4 koronáért Pancsova város gyógyszerárában, továbbá, Homolitz, Bresztovác, Belgrád, Zimony, Batajnica, Uj-Páza, O-Páza, Glogon, Almás, Franzfeld, Réva-Ujfalva, Román-Petre Károlyfalva, Alibunár, Dolova, Mramorák, Bavaniste, Temes Kubin, Szendrő, Pozsarévác, Aleksandrovác, Palánka, Parezány, Arangjelovác, Mb. Valjevo, Obrenovác, Sabac, Sasinski, Mitrovica, Lacarak, Ruma, Ireg, India, Uj-Karlóza, Slankamen Titel, Perlasz, Farkasd, Tor.-Sziget, Ozora, Tor.-Vásárhely, Dobrica, Kevi-Szöllös, Vég-Szent-Mihály, Temes-Paulis, Jaszenova, Vracevgaj, Fehértemplom, Palánka, Gradiste, O-Moldova, Uj-Moldova, Petrovác, Svilajnac, Kragujevac, Grn. Milanova, Reska, Loznica, Janja, Bjelina, Erdvik, Csevec, O-Futtak, Karlóza, F.-Kovil, Pétervárad, Ujvidék, Versecz stb. gyógyszerárában, valamint Magyarország és Ausztria-Magyarország minden kisebb és nagyobb helyiségeinek gyógyszerárában. Azonkívül a pancsovai gyógyszerár szétküld 3 és több üveg növénybort eredeti áron Ausztria-Magyarország minden részébe.

Utánzatoktól óvakodjunk.

Ullrich Hubert-féle növénybor.

FŐRAKTÁR Pancsova részére RADDA FRIGYES gyógyszerárában az „Angyalhoz”.

Diätetikus szer!

Diätetikus szer!

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi angol Balzsamja

Egészségügyi hatóságilag megvizsgálva és jóváhagyva.

Az üvegek felszerelése kereskedelm törvényileg bejegyzett mintavédelem alatt áll.

Allein echter Balsam aus der Schutzengel-Apotheke des A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Ezen Balzsam belsőleg és külsőleg gyógyít. És pedig: 1.) Mint eddig elérhetetlen hatású gyógyszer a tüdő és a mell minden betegségénél; enyhíti a hurutot, és megszünteti a kivétést, csillapítja a fájdalmat okozó köhögést és meggyógyítja még a régebbi keleti ilyfajta bajokat is. 2.) Hatá a kitűnő torokgyógyadással, rekedtségénél és minden torokbetegségénél stb. 3.) Minden lázat alaposan elhajt. 4.) Meglepő gyorsan gyógyít gyomorgöröcsöket, kölkát és gyomorszakgatást. 5.) Enyhéhatású hashajtó és vértisztító szer. 6.) Kívülről szolgálja a fogak, szájrohadás és minden fog- és szájbetegségénél, megszünteti a felbőgést, a száj és gyomorból eredő rossz szagot. 7.) Külsőleg használva mint esodlatos gyógyszer szolgál minden sebnél, hőpörénés, szemölcs, égési sebek, elfagyott tagok, ruh. var és kiütésekénél, megszüntti a főfájást, zúgást, szakgatást, köszvényt, fültájást stb. Ügyeljünk mindenkor szorgosan a zöld apáca-védjegyre, a mint az itt ábrázolja van. Hamisításoktól legjobban óvakodhatunk, ha egyenesen a gyárból hozatunk eredeti, behajlított kartonba helyezett 12 kis vagy 6 duplaüveget 4 koronáért, Bosznia és Hercegovinába 1 korona 60 filléért bérmentesen szállítva Ausztria Magyarország bármely postaállomására. Kevesebb mennyiség nem küldetik. A küldés csak az összeg előre utalványozása vagy részfizetés teljesítése esetén eszközöltek.

Miért szenved ön? mikor biztos gyógyulásra nyújt kilátást ezen szer bármilyen sebnél, legyen az bármily régi s csaknem mindig elkerülhetők a fájdalmas és veszedelmes műtétek sőt amputációk is, ha

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi százleveledű róza (centifolia) kenőcsét

használatuk, mely rendkívül szívóerővel bír, s a sebek gyógyításában és a fájdalom csillapításában eddig utóérhetetlenül áll. A valódi százleveledű róza (centifolia) kenőcs ható: gyermekágyosknál jelentkező mellgyulladásnál, a tejfolyás elrekedésénél, mellkeményedésnél, orbánczánál, mindennemű régi bajoknál, felrepedezett lábak és lábcsátraknál, sebeknél, sófolyásnál, dagadt lábknál sőt esontszáznál is; öfött-, szurt-, lött- és vágott- és zúzott sebeknél; idegen testek, mint üveg- és faszilánkok, homok és sörét, tüske stb. kiszívás által való eltávolítására; mindenféle daganat, ki-növes, karbunkulus, újranövés, sőt ráknál is; ujjkacs, körömdaganat, tályog, feltört lábak, minden-nemű égési sebek, elfagyott tagok, betegeskedő fekélyes keletkező sebek, nyakdaganatok, vérilaga-natok, fültárganak, és gyermekek ázott sebnél stb. stb. Szétküldés csak az összeg előutalványo-zása után történik. 2 tégely ára portóval, szállítólevél és csomagolással együtt 3 korona 50 fillér. Köszönőiratok eredeti példányokban nagy számban állanak kőzvet-küntésre. Ova ítem az érdeklődőket hatástalan hamisítványok megvételétől és kérem szigorúan ügyelni arra, hogy minden tégelyen a „Schutzengel-Apotheke des Thierry (Adolf) in Pregrada“ bei Rohitsch Sauerbrunn cségnék kell beégetve lenni.

Ezen két, gyógyhatásában felülmúlhatatlan szer nincs soha a'ávetve megromlásnak, sőt ellenke öleg, minél régebb, annál értékesebb, és hatá-sosabb; nem szenvednek sem a hidegség sem a forróság behatása alatt, ennélfogva bármily évszakban szétküldhetők. Ezen két szer majdnem mindig javulást és segélyt eredményez, legalább is az orvos segélyének igénybevételeig. Természetesen mellőzni kell mindig más, hamisított szernek, vagy ilyenfajta roszor ajánlott érték- és hatás nélküli úgynevezett pótszernek használatát, melyekért csak ezáltalunk, dobjuk ki a pénzt, — hanem maradjunk meg mindig ezen két, régóta bevált, olesó és megbízható szer használatánál, melyek- nek mint teljesen ártalmatlan, világszerre ismeretes szerekek, minden esaiad-nál bármely esetleges előfordulásánál készletben kellene lenniök. A hol ezen szerek nem volnának kaphatók a fent leírt, valódiságot bizonyító véd-jegygyel ellát-a, onnét legzélszerűbb direkt rendelni a következő címzésessel:

An Apotheker Thierry (Adolf) Schutzengel-Apotheke in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn. Központi raktár Budapest Török J. gyógyszerárában, Zágrábban Mittelbach S. gyógyszerárában és Brady C. Bécsben gyógyszerárában.

A párisi világkiállításon „GRAND PRIX“ a legnagyobb kitüntetés.

A magyar királyi államvasutak gépgyárának vezérügynöksége

BUDAPEST, V. ker. Váci-körut 32. szám.

Ajánlja a magyar kir. államvasutak gépgyárában készült 4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű gőzcséplőkészleteit, 14, 16 és 20 lóerejű COMPOUND-LOKOMOBILJAIT és végre

„MILLENNIUM“

legújabb szerkezetű fűkaszáló-, marokrakó- és kéve-kötő-aratógépeit, továbbá ACZÉLÖNTÉSŰ EKEFŐVEL ELLÁTOTT EKÉIT és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

Kizárólagos képviselők: Singer és Palmer, Temesvár.